

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 17^η Οκτωβρίου 2018 με την εξής σύνθεση: Μαργαρίτα Κανάβα, Πρόεδρος-Εισηγήτρια, Ειρήνη Αψοκάρδου και Απόστολος Σιαπέρας Μέλη.

Για να εξετάσει την από 14.09.2018 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 929/18-09-2018 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής ο προσφεύγων), που εδρεύει στην Αθήνα, οδός ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της ... (εφεξής η αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της υπ' αριθμ. 25/04.09.2018 απόφασης τη Εκτελεστικής Γραμματείας της αναθέτουσας αρχής με την οποία κρίθηκε αποδεκτό και επικυρώθηκε το υπ' αριθμ. 999/03.09.2018 πρακτικό κατάθεσης προσφορών και ελέγχου δικαιολογητικών της επιτροπής διενέργειας και αξιολόγησης διαγωνισμού (εφεξής η προσβαλλόμενη) και

κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα «...» (εφεξής ο παρεμβαίνων), που εδρεύει στην Αθήνα, οδός..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα

Με την Προδικαστική Προσφυγή του ο προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης με την οποία αποφασίστηκε η αποδοχή της προσφοράς του παρεμβαίνοντος κατά το στάδιο αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής.

Με την παρέμβασή του ο παρεμβαίνων επιδιώκει την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Μαργαρίτα Κανάβα

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

Αριθμός απόφασης:918 /2018

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής του προσφεύγοντος έχει καταβληθεί e-παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 1.416,48 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό 233191610958 1112 0093, την από 13.09.2018 πληρωμή στην ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης σχετικά με το οποίο ασκείται η προδικαστική προσφυγή του προσφεύγοντος, ήτοι 283.296,77 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Επειδή με την υπ' αριθμ. 927/23.07.2018 διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε Ανοιχτό Ηλεκτρονικό Διαγωνισμό άνω των ορίων για το Υποέργο 3 «Εκπόνηση μελετών-ερευνών και εθνικών εκθέσεων για την υποστήριξη της λειτουργίας του Παρατηρητηρίου» (CPV 79315000-5), με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, προϋπολογισμού 283.296,77 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, στο πλαίσιο του Έργου «Παρατηρητήριο θεμάτων αναπηρίας» που εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».

3. Επειδή το πλήρες κείμενο της διακήρυξης απεστάλη στην ΕΕΕΕ προς δημοσίευση στις 23.07.2018, καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) με ΑΔΑΜ 18PROC003465003, καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό 62494.

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή έχει ασκηθεί με χρήση του τυποποιημένου εντύπου, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 8 παρ. 2 του Π.Δ. 39/2017 και έχει κατατεθεί

Αριθμός απόφασης:918 /2018

εμπροθέσμως στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 14.09.2018 σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 361 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 (περ. α'), δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη πράξη υπ' αριθμ. 25/4.09.2018 Απόφαση της Εκτελεστικής Γραμματείας της Ε.Σ.Α.μεΑ, κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της «επικοινωνίας» στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στις 5.09.2018.

6. Επειδή ο προσφεύγων, κατά τα παγίως γεγόμενα δεκτά, θεμελιώνει, ως προσφέρων, έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής με την οποία αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης, ως προς την αποδοχή της προσφοράς του παρεμβαίνοντος. Και τούτο δεδομένου ότι ο προσφεύγων έχει συμμετάσχει στον διαγωνισμό, έχει υποβάλει αποδεκτή προσφορά και ως ένας εκ των δυο συμμετεχόντων εύλογα επιδιώκει τον αποκλεισμό του παρεμβαίνοντος με την προσδοκία να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση. Επίσης, ως ζημία η οποία θεμελιώνει το έννομο συμφέρον προς παροχή δικαστικής ή έννομης προστασίας, νοείται και η παράνομη συμμετοχή τρίτου στο διαγωνισμό (βλ. ΕΑ ΣτΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣτΕ 512/2002, 517/2001). Επομένως, ο προσφεύγων θεμελιώνει το έννομο συμφέρον της για την άσκηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής.

7. Επειδή την 18.09.2018 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς όλους τους συμμετέχοντες, ήτοι σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, δια μέσω της «επικοινωνίας» του διαδικτυακού τόπου του διαγωνισμού- σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8. Επειδή με την υπ' αριθμ. 1242/2018 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

9. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στις 21.09.2018, ήτοι εμπροθέσμως, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016 τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής.

Αριθμός απόφασης:918 /2018

10. Επειδή ο παρεμβαίνων κατέθεσε την 24.09.2018, ήτοι εμπροθέσμως, στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού, την με αριθμ. ΑΕΠΠ ΠΑΡ 536/25.09.2018 παρέμβασή του σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016, ο οποίος με προφανές έννομο συμφέρον αιτείται τη διατήρηση ισχύος της επίμαχης απόφασης με την οποία και κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του.

11. Επειδή δυνάμει σχετικού ενσωματωμένου στην προσφυγή αιτήματος περί παροχής προσωρινής έννομης προστασίας βάσει του άρθρου 346 του Ν. 4412/2016, εκδόθηκε η με αριθμό Α424/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ, η οποία έκανε αποδεκτό το αίτημα αναστολής του προσφεύγοντος.

12. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η ως άνω προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346, 360, και 366 του ν. 4412/2016 και των άρθρων 3 και 15 του Π.Δ/τος 39/2017.

13. Επειδή στον εν θέματι διαγωνισμό συμμετείχαν δυο οικονομικοί φορείς, ο προσφεύγων και ο παρεμβαίνων υποβάλλοντας τις υπ' αριθμ. 108869 και 105799 προσφορές τους αντίστοιχα.

14. Επειδή η Επιτροπή διενέργειας διαγωνισμού - αξιολόγησης προσφορών με το υπ' αριθμ. 999/3.09.2018 πρακτικό της διαπίστωσε, κατόπιν ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής, ότι και οι δυο συμμετέχουσες στο διαγωνισμό εταιρείες πληρούν τους όρους της διακήρυξης, *«καθώς προσκομίστηκαν όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το άρθρο 2.2.6 της διακήρυξης. Ως αποτέλεσμα δε της προαναφερθείσας διαδικασίας, η Επιτροπή έκρινε αποδεκτές τις συμμετέχουσες εταιρείες στο διαγωνισμό και θα προχωρήσει στην εξέταση της τεχνικής προσφοράς για να καταρτίσει την Τεχνική Βαθμολογία»*.

15. Επειδή, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η αναθέτουσα αρχή αποφάσισε την αποδοχή και επικύρωση του υπ' αριθμ. 999/03.09.2018 Πρακτικού της Επιτροπής αξιολόγησης του διαγωνισμού.

16. Επειδή ο προσφεύγων, όπως οι ισχυρισμοί του περιγράφονται και εξειδικεύονται περαιτέρω με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, αιτείται την ακύρωση της επίμαχης απόφασης με την οποία κρίθηκε αποδεκτή

Αριθμός απόφασης:918 /2018

η προσφορά του παρεμβαίνοντος διότι: α) προσκόμισε ανυπόγραφα ψηφιακά δικαιολογητικά για την απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας κατά παράβαση των άρθρων 2.2.4, 2.2.6, 2.4.2.4 και 2.4.2.5 της Διακήρυξης, β) δεν έχει προσκομίσει πίνακα έργων και τυχόν αποδεικτικά υλοποίησης/ολοκλήρωσης για τα έργα που επικαλείται (όπως έχουν δηλωθεί στο ΕΕΕΣ), ούτε πιστοποιητικό ISO ή άλλο αποδεικτικό εξασφάλισης ποιότητας κατά παράβαση των άρθρων 2.2.4 και 2.2.6 της διακήρυξης, γ) το υποβληθέν ΕΕΕΣ περιέχει ασάφειες, αντιφάσεις και ελλείψεις, καθώς η εταιρεία ... δηλώνεται ταυτόχρονα και ως υπεργολάβος και ως οικονομικός φορέας στην ικανότητα του οποίου ο εν λόγω υποψήφιος θα στηριχθεί δ) ο εν λόγω υποψήφιος δεν υπέβαλε ΕΕΕΣ και δεσμεύσεις συνεργασίας από τρίτα φυσικά πρόσωπα στην επαγγελματική ικανότητα των οποίων στηρίζεται κατά παράβαση του άρθρου 78 του ν. 4412/2016 και των άρθρων 2.2.6 και 2.2.7 της διακήρυξης και ε) δεν έχει υποβάλει πιστοποιητικό για την απόδειξη της καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας κατά παράβαση των άρθρων 2.2.4 και 2.2.8.2 της διακήρυξης.

17. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις 21.09.2018 απέστειλε τις με αριθμ. πρωτ. 1090 απόψεις της επί της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής αναφέροντας ότι: *«[...]Η επιτροπή αξιολόγησης του διαγωνισμού με το υπ' αριθ. πρωτ. 999/3.9.2018 πρακτικό κατάθεσης προσφορών και ελέγχου δικαιολογητικών, το οποίο επικυρώθηκε με την υπ' αριθ. 25/4.9.2018 απόφαση της ..., διενήργησε έλεγχο στα δικαιολογητικά συμμετοχής των υποψηφίων οικονομικών φορέων, ήτοι σύμφωνα με την διακήρυξη στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ) και στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Δεν προχώρησε στην εξέταση του Φακέλου τεχνικών προσφορών των υποψηφίων σύμφωνα με την παράγραφο 2.4.3.2 της διακήρυξης».* Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι: α) ως προς τον πρώτο λόγο προσφυγής *«Τα έγγραφα που αναφέρει η προσφεύγουσα εταιρεία στον 1^ο λόγο προσφυγής της, αποτελούν μέρος της τεχνικής προσφοράς του υποψηφίου αναδόχου με την επωνυμία «...» και σύμφωνα με τη διακήρυξη δεν περιλαμβάνονται στα δικαιολογητικά συμμετοχής, τα οποία εξετάστηκαν σε αυτή τη φάση του διαγωνισμού από την*

Αριθμός απόφασης:918 /2018

επιτροπή και για τα οποία εκδόθηκε η υπ' αριθ. 25/4.9.2018 απόφαση της.... Συνεπώς ο πρώτος λόγος της προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί καθώς, δεν αφορά το συγκεκριμένο στάδιο που βρίσκεται ο διαγωνισμός και την υπ' αριθ. 25/4.9.2018 απόφαση», β) ως προς τον δεύτερο λόγο προσφυγής «Ομοίως τα έγγραφα και αποδεικτικά που αναφέρει η προσφεύγουσα εταιρεία στον 2^ο λόγο προσφυγής της, αφορούν τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς, καθώς και τον φάκελο δικαιολογητικών κατακύρωσης (αρ. παρ. 3.2 της διακήρυξης) και ουδεμία σχέση έχουν με τα δικαιολογητικά συμμετοχής τα οποία εξέτασε η επιτροπή και επί των οποίων εκδόθηκε η υπ' αριθ. 25/4.9.2018 απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Συνεπώς και ο λόγος αυτός θα πρέπει να απορριφθεί», γ) ως προς τον τρίτο λόγο προσφυγής ότι, σύμφωνα με τα άρθρα 2.2.7 και 4.4 της διακήρυξης αλλά και τα άρθρα 58 και 78 του ν.4412/2016, «δεν αποκλείεται εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου, τρίτο πρόσωπο φυσικό ή νομικό να δανείζει εμπειρία και να αναλαμβάνει υπεργολαβικά τμήμα του έργου. Εν προκειμένω και σύμφωνα με τα Ε.Ε.Ε.Σ που υποβλήθηκαν, τηρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 2.2.7 σχετικά με την δάνεια εμπειρία της εταιρεία ... σε έργα και προσωπικό (μέλος ομάδας έργου) που απαιτείται σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.6 και οι προϋποθέσεις του άρθρου 4.4 σχετικά με την ανάθεση συγκεκριμένου τμήματος του έργου ως υπεργολαβία στην ίδια εταιρεία», δ) ως προς τον τέταρτο λόγο προσφυγής ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8.1 της διακήρυξης, «Ο υποψήφιος ανάδοχος με την επωνυμία «...» δήλωσε κατά την συμπλήρωση του Ε.Ε.Ε.Σ ως μέλη της ομάδας έργου και τα πρόσωπα που αναφέρονται στην προσφυγή (σελ. 14). Από την δήλωση του υποψήφιου αναδόχου προκύπτει ότι τα πρόσωπα αυτά ανήκουν ή συνδέονται με σχέση εργασίας μαζί του και δεν απαιτείται τουλάχιστον στο στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών του άρθρου 2.4.3.1 της διακήρυξης η προσκόμιση συμβάσεων. Ούτε απαγορεύεται εκ του νόμου, ώστε να το λάβει υπόψη της η αναθέτουσα αρχή, η συμμετοχή καθηγητών σε ιδρύματα, αφού όπως και η ίδια η προσφεύγουσα αναφέρει, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 23 του ν.4009/11 μέλη ΔΕΠ μπορούν να ασκούν με ή χωρίς αμοιβή, καθώς και με αποζημίωση κατ' αποκοπή, κάθε είδους έργο ή δραστηριότητα, πλην εκείνων που προσδίδουν την εμπορική

ιδιότητα. Συνεπώς και ο λόγος αυτός της προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί καθώς δεν προκύπτει ανακριβής δήλωση του ...στο Ε.Ε.Ε.Σ που υποβλήθηκε και ε) ως προς τον πέμπτο λόγο της προσφυγής ότι, σύμφωνα με τα άρθρα 2.2.4, 2.2.1 και 2.2.8.2 της διακήρυξης, «σαφώς προκύπτει ότι ο υποψήφιος ανάδοχος με την επωνυμία «...», δικαιούται συμμετοχής στο διαγωνισμό. Επίσης από το προσκομιζόμενη βεβαίωση του επιμελητηρίου βεβαιώνεται η μη υποχρέωση του ιδρύματος να εγγραφεί στα μητρώα του εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν έχει εμπορική ιδιότητα. Παράλληλα όμως στην ίδια βεβαίωση αναφέρεται το ΦΕΚ σύστασης του, το οποίο αποτελεί δημόσιο έγγραφο και από το οποίο προκύπτει η συνάφεια της επαγγελματικής δραστηριότητας με το αντικείμενο του διαγωνισμού, ήτοι οι σκοποί και η δραστηριότητα του, ώστε να απορεί η αναθέτουσα αργή να εξακριβώσει, από δημόσιο έγγραφο (ΦΕΚ ότι πληρείται η προϋπόθεση της παραγράφου 2.2.4 της διακήρυξης, που είναι και το ζητούμενο προς απόδειξη. Σε αντίθετη περίπτωση ο διαγωνισμός θα έπρεπε να απευθύνεται μόνο σε υποψηφίους που έχουν την εμπορική ιδιότητα, αποκλείοντας Ερευνητικά Κέντρα, Πανεπιστήμια, κλπ.».

18. Επειδή ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται τα κάτωθι: α) ως προς τον πρώτο λόγο της προσφυγής ότι «Από το κείμενο των άρθρων 2.2.4, 2.4.2.4, 2.4.2.5, 2.4.3.2 και 2.2.6 της Διακήρυξης, καθώς και το Άρθρο 8 της ΥΑ 56902/215/2017 προκύπτει ότι η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα του αναδόχου αποδεικνύεται μέσω του Φακέλου Δικαιολογητικών Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά στο διαγωνισμό καθώς και ότι έγγραφα που έχουν συνταχθεί από τον υποψήφιο Ανάδοχο υποβάλλονται ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου τύπου .pdf και πρέπει να φέρουν ψηφιακή υπογραφή. Από τους όρους της διακήρυξης και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν προκύπτει καμία υποχρέωση του υποψήφιου αναδόχου να υποβάλλει απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά μέσω αυτοτελών εγγράφων, παρά μόνον, εφόσον υποβάλλει τέτοια αυτοτελή έγγραφα και αυτά συντάσσονται από τον ίδιο, να φροντίσει αυτά να φέρουν την προβλεπόμενη ψηφιακή υπογραφή. Εν προκειμένω, η Τεχνική Προσφορά την οποία υποβάλαμε στο πλαίσιο του ως άνω Ηλεκτρονικού Ανοικτού Διαγωνισμού αποτελεί, μαζί με τα Παραρτήματά της,

ένα ενιαίο έγγραφο, το οποίο, με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο και τις γενικές περί εγγράφων αρχές, υπογράφεται άπαξ. Τα δε εν λόγω Παραρτήματα αποτελούν προφανώς αναπόσπαστο μέρος του σώματος της Προσφοράς και όχι αυτοτελή έγγραφα, ώστε να φέρουν ίδια υπογραφή. Συνάγεται ότι η Τεχνική Προσφορά υποβλήθηκε κατά το νόμιμο τύπο ως ενιαίο έγγραφο με Παραρτήματα, φέρουσα την κατά τους όρους της διακήρυξης απαραίτητη ψηφιακή υπογραφή», β) ως προς τον δεύτερο λόγο της προσφυγής ότι «Ο πίνακας έργων περιλαμβάνεται στο κατά τα ανωτέρω νομοτύπως υποβληθέν Παράρτημα Ι της Τεχνικής Προσφοράς. Περαιτέρω, από τα οριζόμενα στα άρθρα 2.2.8.1 και 2.4.3.1 της Διακήρυξης περί προκαταρκτικής απόδειξης κατά την υποβολή προσφορών προκύπτει ότι αναγκαίο στοιχείο για την υποβολή νομότυπης προσφοράς στον διαγωνισμό είναι η υποβολή ΕΕΕΣ ως δικαιολογητικού συμμετοχής. Τα αποδεικτικά υλοποίησης/ολοκλήρωσης έργων και το πιστοποιητικό ISO, ωστόσο, δεν αποτελούν συστατικό στοιχείο του ΕΕΕΣ αλλά προσκομίζονται προς απόδειξη των όσων διαλαμβάνονται σε αυτό. Τα δε ως άνω αποδεικτικά στοιχεία και πιστοποιητικό (πίνακας έργων με βεβαιώσεις υλοποίησης, πιστοποιητικό ISO) δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο των άρθρων 2.2.8.1 και 2.4.3.1, αλλά στα δικαιολογητικά κατακύρωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 3.2 και 2.2.8.2 της Διακήρυξης. Συνάγεται ότι τα ως άνω αποδεικτικά στοιχεία νομίμως παραλείφθηκαν κατά το παρόν στάδιο του διαγωνισμού, καθώς απαιτείται να προσκομιστούν το πρώτον κατά το στάδιο της κατακύρωσης», γ) ως προς τον τρίτο λόγο της προσφυγής ότι «Από το Άρθρο 2.2.8.1 της Διακήρυξης, τα Άρθρα 58 και 78 του Νόμου 4412/2016, καθώς και την Κατευθυντήρια Οδηγία 14 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. προκύπτει ότι δεν αποκλείεται ο ίδιος φορέας να δανείζει εμπειρία και να εμπλέκεται υπεργολαβικά στην υλοποίηση μέρους του έργου. Η εταιρεία ... έχει δύο αυτοτελείς, ανεξάρτητους και μη αλληλεπικαλυπτόμενους ρόλους, που αποτυπώνονται επακριβώς στο ΕΕΕΣ: α) προσφέρει Δάνεια Εμπειρία με αντίστοιχη δέσμευση πόρων, και β) αναλαμβάνει υπεργολαβικά συγκεκριμένο και σαφώς οριοθετημένο τμήμα του έργου. Ουδεμία σύγχυση υπάρχει μεταξύ των δυο. Ειδικότερα, η ... 'δανείζει' εμπειρία και δεσμεύει πόρους για το σκοπό αυτό ενώ λόγω της ειδικής της

εμπειρίας αναλαμβάνει να υλοποιήσει υπεργολαβικά την πανελλαδική έρευνα πεδίου. Με κανέναν δε από τους δυο ρόλους (ως δανείζων εμπειρία ή ως υπεργολάβος) δεν καθίσταται ο εν λόγω φορέας συμβαλλόμενο μέρος στο έργο. Ως εκ τούτου, ουδεμία αντιφατική δήλωση και ουδεμία έλλειψη εντοπίζονται στο ΕΕΕΣ», δ) ως προς τον τέταρτο λόγο προσφυγής ότι «Οι διατάξεις του άρθρου 2.2.7 της Διακήρυξης αναφέρονται στην στήριξη του υποψηφίου αναδόχου στην ικανότητα τρίτων. Ωστόσο, οι αναφερόμενοι στην προσφυγή συνεργάτες μας ... ουδόλως μπορούν να θεωρηθούν ως τρίτοι. Τούτο δε διότι: 1. συνδέονται ήδη συμβατικώς με το ..., με προϋπάρχουσες της διενέργειας του παρόντος διαγωνισμού συμβάσεις και 2. στο πλαίσιο της εκτέλεσης του παρόντος έργου οφείλουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους αυτοπροσώπως, υπό το συντονισμό του..., βάσει χρονοδιαγράμματος που αυτό θα έχει προκαθορίσει καθώς και συγκεκριμένων οδηγιών και υποδείξεων, κατά τρόπο δεσμευτικό. Ως εκ τούτων, οι ανωτέρω επιστημονικοί συνεργάτες, παρότι δεν συνδέονται με μόνιμη σχέση εξαρτημένης εργασίας με το ..., δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να θεωρηθούν ως τρίτοι κατά το οριζόμενα στο άρθρο 2.2.7 της Διακήρυξης και δεν προκύπτει η ανάγκη να προσκομιστούν και να υπογραφούν ξεχωριστά ΕΕΕΣ για την περίπτωση τους» και ε) ως προς τον πέμπτο λόγο της προσφυγής ότι «Η επαγγελματική ιδιότητα κάθε φορέα που μετέχει στο διαγωνισμό αποδεικνύεται με βάση τους κανόνες που προσιδιάζουν στη νομική του μορφή. Πράγματι, στο εμπορικό και βιομηχανικό επιμελητήριο εγγράφονται μόνο φορείς που ασκούν εμπορική δραστηριότητα, ενώ, ο διαγωνισμός απευθύνεται σε όλους τους φορείς που συγκεντρώνουν τα κριτήρια επιλογής, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή (π.χ. πανεπιστήμια ή ερευνητικά ιδρύματα). Έτσι, η επαγγελματική καταλληλότητα μπορεί να αποδεικνύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και όχι αποκλειστικά με την εγγραφή στο Μητρώο του ΕΒΕΑ. Σε ό,τι αφορά το ... αυτό αποτελεί κοινωφελές ίδρυμα που έχει συσταθεί με Π.Δ. στο οποίο περιγράφονται με απόλυτη σαφήνεια και διαφάνεια οι σκοποί και η δραστηριότητά του. Τεκμηριώνονται δε επιπλέον από τις υπηρεσίες που έχει παράσχει επί σειρά ετών σε σειρά δημοσίων φορέων. Καθώς δεν ασκεί εμπορική δραστηριότητα, δεν υποχρεούται αλλά και δεν έχει τη δυνατότητα (βλ. το με ΑΠ6898/10.4.2018 έγγραφο του ΕΒΕΑ) να

εγγραφεί στο Μητρώο του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου. Το γεγονός αυτό δεν το καθιστά ακατάλληλο για συμμετοχή στον εν λόγω διαγωνισμό. Συνάγεται ότι λόγω της νομικής του μορφής το ... δεν φέρει υποχρέωση να προσκομίσει πιστοποιητικό εγγραφής σε οικείο επιμελητήριο/επαγγελματικό μητρώο καθώς η επαγγελματική του ιδιότητα και δραστηριότητα αποδεικνύεται από το ως άνω ΦΕΚ της σύστασής του, βάσει του οποίου ασκεί αδιάλειπτα από το 1995 την ερευνητική του δραστηριότητα».

19. Επειδή στο άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων [...]».

20. Επειδή στο άρθρο 19 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1.Οι οικονομικοί φορείς οι οποίοι, δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους - μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένοι, έχουν δικαίωμα να παρέχουν τη συγκεκριμένη υπηρεσία δεν απορρίπτονται με μοναδική αιτιολογία το γεγονός ότι, δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους - μέλους στο οποίο πραγματοποιείται η ανάθεση της σύμβασης, θα έπρεπε να είναι είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα. Ωστόσο, στην περίπτωση των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών και έργων, καθώς και των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών που καλύπτουν, επιπλέον, εργασίες ή υπηρεσίες τοποθέτησης και εγκατάστασης, είναι δυνατόν να απαιτείται από τα νομικά πρόσωπα να αναφέρουν, στην προσφορά ή στην αίτηση συμμετοχής

τους, τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα των μελών του προσωπικού που επιφορτίζονται με την εκτέλεση της συγκεκριμένης σύμβασης. [...]»

21. Επειδή, στο άρθρο 58 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «Στα έγγραφα της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ζητάει από τον προσφέροντα να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει».

22. Επειδή στο άρθρο 75 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. 2. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα αυτό. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων υπηρεσιών, εφόσον οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τους ζητεί να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού [...] 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους

Αριθμός απόφασης:918 /2018

ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης. 5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος».

23. Επειδή στο άρθρο 78 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 75 και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 75, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, κατά περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν ωστόσο να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Αν ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, ιδίως, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό. Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα άρθρα 79, 80 και 81, αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74. Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί

από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 1 και 2. του άρθρου 73 και του άρθρου 74. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τον οικονομικό φορέα την αντικατάσταση φορέα για τον οποίον συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παρ. 4 του άρθρου 73 και του άρθρου 74 [...].».

24. Επειδή στο άρθρο 79 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,
- β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77
- γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84.

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς. Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. [...] 3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή. [...] 5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή

Αριθμός απόφασης:918 /2018

της διαδικασίας. Πριν από την ανάθεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή, εξαιρουμένων των συμβάσεων που βασίζονται σε συμφωνίες-πλαίσιο, όταν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 39 ή της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 39, απαιτεί από τον προσφέροντα, στον οποίο έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση να υποβάλει ενημερωμένα τα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79, και κατά περίπτωση το άρθρο 80. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 82. 6. Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής.

25. Επειδή στις διατάξεις του νόμου 4009/2011 ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 23 Ένταξη καθηγητών σε κατηγορίες

1. Οι Καθηγητές εκλέγονται ως πλήρους απασχόλησης. Μετά τη συμπλήρωση τριετούς πραγματικής άσκησης καθηκόντων στη βαθμίδα του πρώτου διορισμού τους, μπορούν να ενταχθούν στην κατηγορία της μερικής απασχόλησης, οπότε και λαμβάνουν το 35% των τακτικών αποδοχών τους.

2. Οι Καθηγητές πλήρους απασχόλησης υποχρεούνται να διαμένουν και να εγκαθίστανται στο νομό όπου εδρεύει η σχολή του Α.Ε.Ι. στο οποίο υπηρετούν και μπορούν:

α) "Να αμείβονται από χρηματοδοτούμενα έργα που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ), ή και το Ν.Π.Ι.Δ. οποιουδήποτε Α.Ε.Ι., το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 58, ή οποιοδήποτε ερευνητικό ινστιτούτο ή κέντρο που εποπτεύεται από οποιοδήποτε Υπουργείο.

β) Να αμείβονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

γ) Να ασκούν με ή χωρίς αμοιβή, καθώς και με αποζημίωση κατ' αποκοπήν, κάθε είδους έργο ή δραστηριότητα, πλην εκείνων που προσδίδουν την

Αριθμός απόφασης:918 /2018

εμπορική ιδιότητα, καθώς και να ασκούν τα καθήκοντα του διευθύνοντος συμβούλου του Ν.Π.Ι.Δ. του ιδρύματος τους, που προβλέπεται στο άρθρο 58. Σε κάθε περίπτωση μπορούν να μετέχουν με οποιαδήποτε ιδιότητα σε εταιρείες τεχνολογικής βάσης - έντασης γνώσης που προβλέπονται από το άρθρο 23 του ν. 2741/1999 (Α` 199)...

θ. Να ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα με την επιφύλαξη των περιορισμών που προβλέπονται στην περίπτωση γ` της παρούσας παραγράφου και ύστερα από ενημέρωση του Κοσμήτορα της Σχολής στην οποία ανήκουν...

Άρθρο 24. 1. Στους Καθηγητές απαγορεύεται:

α) να απασχολούνται ως σύμβουλοι ή με διοικητικά ή διδακτικά ή ερευνητικά καθήκοντα ή να συμμετέχουν με οποιαδήποτε σχέση και χρονική διάρκεια, σε φορέα παροχής εκπαιδευτικών ή ερευνητικών υπηρεσιών που δεν υπάγεται στο δημόσιο τομέα. Κατ` εξαίρεση επιτρέπεται στους Καθηγητές των Α.Ε.Ι. να απασχολούνται, υπό τις ανωτέρω ιδιότητες, σε μη κερδοσκοπικά ερευνητικά κέντρα τα οποία αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

β) να ιδρύουν ή να συμμετέχουν, με οποιαδήποτε σχέση ή ιδιότητα, σε επιχειρήσεις ή εταιρείες ή κοινοπραξίες ή κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα, στα οποία ανατίθεται η εκπόνηση μελετών ή προγραμμάτων ή η εκτέλεση συγκεκριμένου έργου ή η προμήθεια υλικού ή η παροχή υπηρεσιών από το οικείο ή άλλο Α.Ε.Ι. και

γ) να κατέχουν άλλη, πλην του διδακτικού προσωπικού Α.Ε.Ι. ή της θέσης δικαστικού λειτουργού ή εκκλησιαστικού υπαλλήλου, μόνιμη οργανική θέση στο δημόσιο τομέα, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 1B του ν. 2362/1995 (Α`247), με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 23».

26. Επειδή στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι:

«2.2.1 Δικαιούμενοι συμμετοχής

1. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα και, σε περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων, τα μέλη αυτών, που είναι εγκατεστημένα σε: 1) κράτος-μέλος της Ένωσης, 2) κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), 3)

τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω Συμφωνίας, καθώς και 4) σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

2.2.4 Καταλληλόλητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας

Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο των προς παροχή υπηρεσιών. Ο υποψήφιος Ανάδοχος θα πρέπει να αποδεικνύει και να τεκμηριώνει επαρκώς, με ποινή αποκλεισμού, την τήρηση των παρακάτω ελαχίστων προϋποθέσεων συμμετοχής, προσκομίζοντας τα σχετικά δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία εντός του (υπο) φακέλου Δικαιολογητικών Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά στο Διαγωνισμό.

2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

Ο υποψήφιος Ανάδοχος, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, κοινοπραξίες ή ενώσεις της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, θα πρέπει να διαθέτει:

- Την οργανωτική δυνατότητα και την επιχειρησιακή ικανότητα να αναλάβει το έργο – Η οποία αποδεικνύεται από το γενικό προφίλ του προσφέρων, που θα είναι σε συνάφεια με το προκηρυσσόμενο έργο, (βλ. γενική παρουσίαση παρακάτω), και από την επαρκή στελέχωση της Ομάδας Έργου του Αναδόχου, η οποία θα πρέπει να απαρτίζεται από ικανό αριθμό έμπειρων στελεχών κατάλληλων για την επιτυχή υλοποίηση του περιγραφόμενου έργου
- Τις τεχνικές ικανότητες, τις εξειδικευμένες γνώσεις και την τεκμηριωμένη εμπειρία σε μελέτες ή/και έρευνες πεδίου για την αναπηρία ή άλλες ευπαθείς κοινωνικές ομάδες – Οι οποίες θα αποδεικνύονται από την υλοποίηση εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών, δύο (2) έργων (μελετών ή/και ερευνών) στο ίδιο ή σε συναφές θεματικό αντικείμενο με το προκηρυσσόμενο (δλ. Υλοποίηση μελετών ή/και ερευνών σχετικά με τα άτομα με αναπηρία ή άλλες ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, και ειδικότερα σε θέματα: Δικαιωμάτων, διακρίσεων,

Αριθμός απόφασης:918 /2018

κοινωνικού αποκλεισμού, κοινωνικής ένταξης), προϋπολογισμού δαπάνης που ανέρχεται στο 100% του Προϋπολογισμού της Σύμβασης και με ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον 50%. Η έννοια του όρου «υλοποίηση» σημαίνει έργο ολοκληρωμένο επιτυχώς ή σε εξέλιξη.

- Τις τεχνικές ικανότητες, τις εξειδικευμένες γνώσεις και την τεκμηριωμένη εμπειρία στη διεξαγωγή κοινωνικών ερευνών πεδίου. Ειδικότερα απαιτείται από τον ανάδοχο να κατέχει αποδεδειγμένη εμπειρία στο σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και την ανάλυση δεδομένων στον τομέα της εμπειρικής κοινωνικής έρευνας, συμπεριλαμβανομένων και των ποιοτικών μεθόδων και τεχνικών έρευνας. – Η εν λόγω εμπειρία θα αποδεικνύεται από την υλοποίηση εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών, τεσσάρων (4) κοινωνικών ερευνών πεδίου εκ των οποίων τουλάχιστον οι δύο (2) θα είναι ποιοτικές έρευνες. Η έννοια του όρου «υλοποίηση» σημαίνει έργο ολοκληρωμένο επιτυχώς ή σε εξέλιξη

- Τις τεχνικές ικανότητες και την εμπειρία στη διαχείριση/ παρακολούθηση και υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων. – Οι οποίες θα αποδεικνύονται από την υλοποίηση δύο (2) συγχρηματοδοτούμενων έργων συναφούς αντικείμενου (κοινωνικές μελέτες/έρευνες). Η έννοια του όρου «υλοποίηση» σημαίνει έργο ολοκληρωμένο επιτυχώς ή σε εξέλιξη.

Προκειμένου να αποδείξει την ικανότητα, την εξειδίκευση και την προηγούμενη εμπειρία του, ο διαγωνιζόμενος καταθέτει με την προσφορά τα εξής:

- Γενική παρουσίαση του υποψηφίου Αναδόχου: Γενικές πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά, τη βασική δραστηριότητα, την τεχνική υποδομή, τους τομείς εξειδίκευσης, το απασχολούμενο προσωπικό κατά ειδικότητα και τη δυνατότητα παραγωγής του ζητούμενου Έργου, καθώς και περιγραφή των μέσων ποιοτικού ελέγχου.

- Κατάλογο των κυριότερων συναφών έργων που εκτέλεσε κατά τα πέντε (5) τελευταία έτη: [...] Ο κατάλογος των έργων, ο οποίος θα συνοδεύεται από τα κατάλληλα αποδεικτικά υλοποίησης/ολοκλήρωσης (βεβαιώσεις, κλπ.) πρέπει να έχει την παρακάτω μορφή: [...]

- Παρουσίαση της Ομάδας Έργου (δομή και λειτουργίες μελών) και υποβολή συνοπτικών βιογραφικών των μελών της ομάδας. Στα βιογραφικά θα πρέπει

να αποτυπώνεται σαφώς η συμμετοχή και ο ρόλος του στελέχους σε αναλόγου φύσεως και μεγέθους έργα κατά το πρόσφατο παρελθόν (Βλ. περιεχόμενα τεχνικού φακέλου).

• Ως προϋπόθεση συμμετοχής ορίζεται ότι η ομάδα έργου του υποψήφιου αναδόχου θα πρέπει να έχει κατ' ελάχιστον την παρακάτω δομή (η οποία πρέπει να δηλώνεται και στο έντυπο ΕΕΕΣ): [...]

Ο ανάδοχος στην παρουσίαση της ομάδας έργου καλείται να υποδείξει τη (σωρευτική) γνώση και την εξειδίκευση των στελεχών στους ακόλουθους τομείς:

- Ανθρώπινα δικαιώματα, ευπαθείς ομάδες, κοινωνικός αποκλεισμός και κοινωνική ένταξη
 - Κοινωνική πολιτική και κοινωνική διοίκηση
 - Εκπαιδευτική πολιτική
 - Πολιτικές της υγείας και κοινοτική φροντίδα υγείας
 - Οικονομοτεχνικές μελέτες
 - Μεθοδολογία κοινωνικής έρευνας, στατιστική, ποιοτικές μεθόδους έρευνας
- Πιστοποίηση με βάση το πρότυπο ISO 9001-2008 ή άλλο ισοδύναμο αλλοδαπού οργανισμού ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα εξασφάλισης της ποιότητας.

Οι παραπάνω ελάχιστες προϋποθέσεις πρέπει να καλύπτονται από τον υποψήφιο Ανάδοχο επί ποινή αποκλεισμού. Σε περίπτωση Ενώσεων εταιρειών, οι παραπάνω προϋποθέσεις μπορούν να καλύπτονται σωρευτικά.

2.2.7 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παρ. 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παρ. 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται. Ειδικά, όσον αφορά στα κριτήρια επαγγελματικής ικανότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση της παρ. 2.2.6 ή με

την σχετική επαγγελματική εμπειρία οικονομικοί φορείς μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, μόνο αν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες και όχι το τμήμα της σύμβασης που πρόκειται να ανατεθεί με υπεργολαβία.[...] Υπό τους ίδιους όρους οι ενώσεις οικονομικών φορέων μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων. Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει επί ποινής απαραδέκτου να ορίζουν στην προσφορά τους το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν με την μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους.

2.2.8.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών

Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους, ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα Ι το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος Ι.[...]

2.2.8.2. [...] Α. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρούσας και κατά τη σύναψη της σύμβασης στις περιπτώσεις του άρθρου 105 παρ. 3 περ. γ του ν. 4412/2016. Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας ή ένωση αυτών στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.7 της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται υποχρεούνται στην υποβολή των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (παράγραφοι 2.2.4-2.2.8).[...]

B.2. Για την απόδειξη της απαίτησης της παραγράφου 2.2.4 (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής από το οποίο να προκύπτει ότι είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του οικείου Επιμελητηρίου/Επαγγελματικού Μητρώου και το ειδικό επάγγελμα του, από το Σελίδα 69 από 101 οποίο να προκύπτει η εγγραφή του, κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς και ότι εξακολουθεί να παραμένει εγγεγραμμένος μέχρι την προσωρινή κατακύρωση.[...]

B.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τον αναφερόμενο πίνακα έργων, συνοδευόμενο από τα κατάλληλα αποδεικτικά, βιογραφικά σημειώματα και κάθε άλλο κατάλληλο έγγραφο.

B.5. Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.8 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν σχετικά πιστοποιητικά. [...]

B.8. Στην περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.7 για την απόδειξη ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, προσκομίζει, ιδίως, σχετική έγγραφη δέσμευση των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό.

2.4.2.3 Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα: 1) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα. 2) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα και τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά. [...]

2.4.2.4 Οι οικονομικοί φορείς συντάσσουν την τεχνική και οικονομική τους προσφορά επισυνάπτοντας ψηφιακά υπογεγραμμένα τα σχετικά αρχεία σύμφωνα με τα άρθρα 2.4.3.2 και 2.4.4.

2.4.2.5 Ο χρήστης - οικονομικός φορέας υποβάλλει τους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Συστήματος, όπως περιγράφεται παρακάτω: Τα

στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του οικονομικού φορέα στη διαδικασία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείων τύπου .pdf και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν ορατή μη κρυπτογραφημένη ψηφιακή υπογραφή σκληρής αποθήκευσης, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής [...]

2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά»

2.4.3.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και β) την εγγύηση συμμετοχής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του Ν.4412/2016 και τα άρθρα 2.1.5 και 2.2.2 αντίστοιχα της παρούσας διακήρυξης. Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΕΕΕΣ το οποίο έχει αναρτηθεί, σε μορφή αρχείων τύπου XML και PDF, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης (Παράρτημα ΙΙΙ).[...]

2.4.3.2 Παρακάτω περιγράφονται τα στοιχεία που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο φάκελο της Τεχνικής Προσφοράς, ώστε να γίνεται πλήρως κατανοητή από την Επιτροπή Αξιολόγησης η κατανόηση και η ικανότητα του υποψήφιου Αναδόχου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του Έργου. Τα αναφερόμενα παρακάτω δεν αποκλείουν και τη παρουσίαση οιασδήποτε άλλων στοιχείων, που ο υποψήφιος κρίνει σκόπιμο να περιλάβει στην προσφορά του. Η Τεχνική Προσφορά που θα υποβάλει ο υποψήφιος Ανάδοχος πρέπει να περιλαμβάνει: [...]

Γ.1.1 Εξειδίκευση ρόλων & αρμοδιοτήτων των οργάνων διοίκησης του Έργου

Γ.1.2 Σύστημα επικοινωνίας του Αναδόχου με την Αναθέτουσα Αρχή

Γ.2. Παρουσίαση της Ομάδας Έργου – Συνοπτικά βιογραφικά σημειώματα

Αναλυτικός κατάλογος στελεχών που προτείνονται για τη στελέχωση της ομάδας έργου, για κάθε στέλεχος θα προσκομίστούν συνοπτικά βιογραφικά σημειώματα. Δήλωση σχετικά με τους υπεργολάβους που προτίθεται να χρησιμοποιήσει καθώς και το ακριβές μέρος του Αντικειμένου της Σύμβασης που αυτοί θα υλοποιήσουν.

Γ.2.1 Στοιχεία απασχόλησης Ομάδας Έργου – Βαθμός εμπλοκής στο Έργο
Για κάθε στέλεχος της ομάδας έργου αναμένεται αναφορά στο ρόλο του , στο εύρος της εμπλοκής του και στα ειδικά καθήκοντα που θα αναλάβει κατά περίπτωση. Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στο ποσοστό απασχόλησης των βασικών στελεχών. Ειδικότερα, για τον Υπεύθυνο Έργου και για τον Επιστημονικά Υπεύθυνο το ποσοστό συμμετοχής στο έργο θα πρέπει να είναι για τον καθένα, τουλάχιστον 30%.

Γ.2.2. Συμπληρωμένο τον κατωτέρω Πίνακα, στον οποίο θα δίνονται αναλυτικά στοιχεία απασχόλησης καθενός από τα Μέλη της Ομάδας Έργου...

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά της τεχνικής προσφοράς του προσφέροντος υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου τύπου .pdf και προσκομίζονται κατά περίπτωση από αυτόν εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή. Όταν υπογράφονται από τον ίδιο φέρουν ψηφιακή υπογραφή[...].

Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνουν.

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

- 1) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2 (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3 (Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά»), 2.4.4 (Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5 (Χρόνος ισχύος των προσφορών), 3.1 (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης - Δικαιολογητικά κατακύρωσης) της παρούσας,*
- 2) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση*

ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της [...]

6) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.

7) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

3.1.2 Αξιολόγηση προσφορών

Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο Σύστημα οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων. Ειδικότερα : 1) Η αρμόδια Επιτροπή καταχωρεί όσους υπέβαλαν προσφορές, καθώς και τα υποβληθέντα αυτών δικαιολογητικά και τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτών σε πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τα μέλη του οργάνου. 2) Στη συνέχεια το αρμόδιο όργανο προβαίνει στην αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς, σύμφωνα με τους όρους των εγγράφων της σύμβασης και συντάσσει πρακτικό για την απόρριψη των τεχνικών προσφορών που δεν γίνονται αποδεκτές και την αποδοχή ή/και βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών με βάση το κριτήριο ανάθεσης των εγγράφων της σύμβασης. Τα ανωτέρω υπό στοιχεία α και β στάδια μπορεί να γίνονται και ενιαία. [...]Τα αποτελέσματα των ανωτέρω σταδίων επικυρώνονται με αποφάσεις (σε κάθε στάδιο) του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, οι οποίες κοινοποιούνται στους προσφέροντες μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. Κατά των ανωτέρω αποφάσεων χωρεί προδικαστική προσφυγή σύμφωνα με την παράγραφο 3.4 της παρούσας».

27. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους

διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνολολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «με ποινή αποκλεισμού...», «με ποινή απαραδέκτου οι συμμετέχοντες πρέπει...» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

28. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

29. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

30. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ

Αριθμός απόφασης:918 /2018

μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

31. Επειδή η αρχή της τυπικότητας διέπει τη διαδικασία της αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) και δεν επιτρέπει να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

32. Επειδή στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το

άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

33. Επειδή από τον όρο 3.1.2 της διακήρυξης προκύπτει ότι η αξιολόγηση του φακέλου Δικαιολογητικών συμμετοχής-Τεχνικής προσφοράς μπορεί να διενεργείται είτε ενιαία είτε σε δυο διακριτά στάδια όπου κατά το πρώτο στάδιο η αναθέτουσα αρχή προβαίνει σε έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής και καταχωρεί σε σχετικό πρακτικό τα αποτελέσματα αυτού του ελέγχου, στο δε επόμενο στάδιο, προβαίνει στον έλεγχο των τεχνικών προσφορών προκειμένου να κρίνει την αποδοχή ή μη αυτών και να προχωρεί στη βαθμολόγησή τους.

34. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, όπως συνάγεται από το υπ' αριθμ. 999/3.09.2018 πρακτικό, η Επιτροπή Διαγωνισμού προέβη μόνον σε έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και όχι σε έλεγχο του περιεχομένου των τεχνικών προσφορών.

35. Επειδή, όπως προκύπτει από την επισκόπηση του φακέλου του διαγωνισμού, ο παρεμβαίνων υπέβαλε ως τεχνική προσφορά τα ακόλουθα αρχεία : 1) ένα αρχείο με τίτλο «Τεχνική Προσφορά», ψηφιακώς υπογεγραμμένο, στο οποίο περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, παρουσίαση της ομάδας έργου με συνοπτικά βιογραφικά των μελών αυτής, 2) ένα αρχείο με τίτλο « Παράρτημα I Τεχνικής Προσφοράς» που δεν φέρει ψηφιακή υπογραφή και περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναφέρονται στον όρο 2.2.6 της διακήρυξης προς απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, ήτοι γενική παρουσίαση του παρεμβαίνοντος και κατάλογο των κυριοτέρων συναφών έργων υπό τη μορφή πίνακα, 3) ένα αρχείο με τίτλο «Παράρτημα II Τεχνικής Προσφοράς» που δεν φέρει ψηφιακή υπογραφή, με το οποίο υποβάλλεται το προφίλ της ... και 4) ένα αρχείο με τίτλο «Παράρτημα III Τεχνικής Προσφοράς» που δεν φέρει ψηφιακή υπογραφή και περιλαμβάνει βιογραφικά σημειώματα της ομάδας έργου. Επομένως, ενόψει των ανωτέρω, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν προχώρησε σε αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών, ο πρώτος λόγος της προσφυγής περί μη ψηφιακής υπογραφής των Παραρτημάτων της τεχνικής προσφοράς του παρεμβαίνοντος προβάλλεται ανεπιτυχώς και ως εκ τούτου κρίνεται απορριπτός ως απαράδεκτος.

36. Επειδή, ως προς τον δεύτερο λόγο της προσφυγής επισημαίνεται ότι, από τον συνδυασμό των όρων 2.2.4 και 2.2.6 της διακήρυξης, συνάγεται ότι, προς απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής τους ικανότητας, οι διαγωνιζόμενοι θα πρέπει να προσκομίσουν, επί ποινή αποκλεισμού, εντός του (υπο)φακέλου Δικαιολογητικών συμμετοχής-Τεχνικής προσφοράς τα ακόλουθα έγγραφα: 1) γενική παρουσίαση, 2) κατάλογο (υπό τη μορφή πίνακα) των κυριότερων συναφών έργων κατά την τελευταία πενταετία συνοδευόμενο από τα κατάλληλα αποδεικτικά υλοποίησης/ολοκλήρωσης (βεβαιώσεις κλπ), 3) παρουσίαση της ομάδας έργου με υποβολή συνοπτικών βιογραφικών των μελών της ομάδας και 4) πιστοποιητικό με βάση το πρότυπο ISO 9001-2008 ή άλλα ισοδύναμα τούτου αποδεικτικά στοιχεία. Ωστόσο, στους όρους 2.2.8.1 και 2.4.3.1 της διακήρυξης αναφέρεται ότι οι διαγωνιζόμενοι προσκομίζουν προς προκαταρκτική απόδειξη ότι πληρούν τα κριτήρια επιλογής των όρων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 ως δικαιολογητικό συμμετοχής μόνον το ΕΕΕΣ και την εγγύηση συμμετοχής. Περαιτέρω, από τον συνδυασμό των όρων 2.2.8.2 και 3.2 της διακήρυξης προκύπτει ότι τα αποδεικτικά μέσα για την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής των όρων 2.2.4-2.2.8 προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο ως δικαιολογητικά κατακύρωσης.

37. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, η μη ταύτιση του περιεχομένου των όρων 2.2.4, 2.2.6, 2.2.8.1 και 2.4.3.1 της διακήρυξης αναφορικά με το περιεχόμενο του υποφακέλου των δικαιολογητικών συμμετοχής είναι πιθανόν να οδηγήσει σε παρερμηνεία του αξιούμενου κατά τη διακήρυξη περιεχομένου του υποφακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής, στο μέτρο που στον όρο 2.4.3.1 της διακήρυξης, όπου προσδιορίζεται ρητά το περιεχόμενο του υποφακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής αναφέρεται μόνον το ΕΕΕΣ και η εγγύηση συμμετοχής, παραλείπεται δε η αναφορά στα έγγραφα τα οποία, σύμφωνα με τους όρους 2.2.4 και 2.2.6 της διακήρυξης, οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να προσκομίσουν, επί ποινή αποκλεισμού, στον υποφάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής προς απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής τους ικανότητας.

38. Επειδή, η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεων του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μηκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο διότι, η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. Θ', σελ. 776). Τα ως άνω σημαίνουν ότι δεν επιτρέπεται όρος τεθείς επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται διασταλτικά, δημιουργικά και διευρυντικά των υποχρεώσεων των προσφερόντων, ώστε να συνάγονται έτσι το πρώτον κατά το στάδιο της αξιολόγησης νέοι λόγοι αποκλεισμού και να προκύπτουν βάσεις απόρριψης της προσφοράς τους, οι οποίες όμως ουδόλως προέκυπταν με σαφήνεια από το ίδιο το ρητό κανονιστικό πλαίσιο της διακήρυξης (ΑΕΠΠ 122/2018, 577/2018).

39. Επειδή, περαιτέρω, το ΕΕΕΣ παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής, ιδίως επί τον σκοπό της διευκόλυνσης συμμετοχής μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τη μείωση του χρόνου προετοιμασίας μιας προσφοράς. Ενέχει δε προϋποθέτει και ερείδεται επί μιας καταρχήν εμπιστοσύνης ως προς τον υποβάλλοντα οικονομικό φορέα και όσον αφορά τα εξ αυτού δηλούμενα, τα οποία θα ελεγχθούν επισταμένως κατά το στάδιο αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης πριν την οριστικοποίηση της ανακήρυξής του ως αναδόχου (ΑΕΠΠ 96/2017).

40. Επειδή, στην υπό κρίση περίπτωση ο παρεμβαίνων στο υποβληθέν ΕΕΕΣ περιλαμβάνει αναφορά των κυριότερων υπηρεσιών που παρείχε την τελευταία πενταετία και δηλώνει ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους

οργανισμούς και που βεβαιώνουν ότι συμμορφώνεται με τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας. Ωστόσο, δεν έχει προσκομίσει στον υποφάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής πιστοποιητικό ISO καθώς και τα τυχόν αποδεικτικά υλοποίησης/ολοκλήρωσης των συναφών έργων που έχουν δηλωθεί στο ΕΕΕΣ.

41. Επειδή, επί τη βάσει των ανωτέρω, ο παρεμβαίνων υπέβαλε προς απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής του ικανότητας το ΕΕΕΣ συμπληρωμένο σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διακήρυξης, η δε μη προσκόμιση εντός του υποφακέλου των δικαιολογητικών συμμετοχής του πιστοποιητικού ISO και των αποδεικτικών υλοποίησης/ολοκλήρωσης των συναφών έργων οφείλεται σε αμφισημία των όρων της διακήρυξης, η οποία σε καμία περίπτωση δε μπορεί να ερμηνευθεί σε βάρος του, επιφέροντας την απόρριψη της προσφοράς του μόνον εξ'αυτού του λόγου, ο δε σχετικός λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

42. Επειδή, ως προς τον τρίτο λόγο προσφυγής περί ασάφειας του περιεχομένου του ΕΕΕΣ του παρεμβαίνοντος λόγω αναφοράς σε αυτό της εταιρείας ... ως υπεργολάβου αλλά και ως «τρίτου» οικονομικού φορέα στις ικανότητες του οποίου θα στηριχθεί ο παρεμβαίνων, επισημαίνεται ότι, η προβλεπόμενη στο άρθρο 78 του ν. 4412/2016 περίπτωση της στήριξης στις ικανότητες τρίτου οικονομικού φορέα ως προς την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής περί της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, συνιστά καταρχήν μια έννοια διαφορετική έναντι αυτής του υπεργολάβου αφού θεσπίζεται από τον νόμο στο πλαίσιο παροχής διευκόλυνσης προς τους οικονομικούς φορείς και προς τον σκοπό του περαιτέρω ανοίγματος των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων στον ανταγωνισμό, ώστε οι οικονομικοί φορείς να δύνανται ως προσφέροντες να πληρούν τα κριτήρια επιλογής και ως τυχόν ανάδοχοι να εκτελέσουν τη σύμβαση. Ωστόσο, παρότι η έννοια του “υπεργολάβου” είναι απολύτως διακριτή από αυτήν του “τρίτου οικονομικού φορέα”, ουδόλως αποκλείεται η σύμπτωσή τους, ως αυτοτελείς, διαφορετικές αλλά ουδόλως αλληλοαποκλειόμενες ιδιότητες, στο πρόσωπο ενός τρίτου από τον υποψήφιο οικονομικού φορέα. Δύναται συνεπώς, ο τρίτος οικονομικός φορέας στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο προσφέρων, να

προτείνεται και ως υπεργολάβος για την εκτέλεση τμήματος της σύμβασης. Εξάλλου, η περίπτωση αυτή της σύμπτωσης, όχι απλά επιτρέπεται, αλλά σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ρητά επιβάλλεται από το άρθρο 78 του ν. 4412/2016, όπως όταν οι “δάνειες ικανότητες” αφορούν κριτήρια ως προς τους τίτλους σπουδών, τα επαγγελματικά προσόντα ή την επαγγελματική εμπειρία, αφού ο τρίτος οικονομικός φορέας μπορεί να τύχει σύννομης επίκλησης μόνο αν εκτελέσει ο ίδιος τις εργασίες, όπου οι συγκεκριμένες ικανότητες επί των οποίων παρέχει στήριξη, θα χρησιμοποιηθούν (ΑΕΠΠ 253/2017).

43. Επειδή, η ως άνω διάταξη του νόμου περί ταύτισης του προσώπου του τρίτου οικονομικού φορέα και του υπεργολάβου, στην προκειμένη περίπτωση, επαναλαμβάνεται αυτούσια στον όρο 2.2.7 της διακήρυξης, ο οποίος ρυθμίζει το ζήτημα της στήριξης στις ικανότητες τρίτου οικονομικού φορέα. Περαιτέρω, στο υπόδειγμα ΕΕΕΣ που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού σύμφωνα με τον όρο 2.1.1. της διακήρυξης και ειδικότερα στο Μέρος Γ- Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα επισημαίνεται ότι εάν ο οικονομικός φορέας έχει αποφασίσει να αναθέσει τμήμα της σύμβασης σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας και στηρίζεται στις ικανότητες του υπεργολάβου για την εκτέλεση του εν λόγω τμήματος, τότε θα πρέπει να συμπληρωθεί χωριστό ΕΕΕΣ για τους σχετικούς υπεργολάβους. Επομένως, σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν επί ποινή απόρριψης της προσφοράς τους ως απαράδεκτης, να υποβάλουν με τον φάκελο δικαιολογητικών-τεχνικής προσφοράς τους, ορθά συμπληρωμένο ΕΕΕΣ και μεταξύ άλλων να δηλώσουν αφενός αν στηρίζονται σε ικανότητες τρίτων για την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής περί την τεχνική/επαγγελματική ικανότητα, αφετέρου αν προτίθενται να αναθέσουν εκτέλεση τμήματος της σύμβασης σε υπεργολάβους. Εφόσον δε συντρέχει η περίπτωση της υποχρεωτικής σύμπτωσης στο ίδιο πρόσωπο των ιδιοτήτων του τρίτου οικονομικού φορέα και του υπεργολάβου, η ταύτιση αυτή πρέπει να προκύπτει και στο ΕΕΕΣ.

44. Επειδή, στην υπό κρίση περίπτωση ο παρεμβαίνων απάντησε καταφατικά στο Μέρος ΙΙ-Τμήμα Γ του ΕΕΕΣ περί στήριξης στις ικανότητες

τρίτου, στο δε Μέρος II-Τμήμα Δ του ΕΕΕΣ δήλωσε ως υπεργολάβο την εταιρεία.... Επίσης, υπεβλήθη ξεχωριστό ΕΕΕΣ για την εταιρεία.... Από δε το περιεχόμενο των υποβληθέντων ΕΕΕΣ συνάγεται ότι ο παρεμβαίνων στηρίζεται στις ικανότητες της ...μέσω «δάνειας εμπειρίας» σε έργα και προσωπικό (μέλη ομάδας έργου) προς απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής του ικανότητας σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης. Περαιτέρω, δηλώνεται στο ΕΕΕΣ ότι το τμήμα εργολαβίας που θα αναλάβει η ... είναι ο εμπειρικός προσδιορισμός του πρόσθετου κόστους διαβίωσης ανά κατηγορία και βαρύτητα αναπηρίας μέσω διεξαγωγής πανελλαδικής ποσοτικής έρευνας με χρήση δομημένου ερωτηματολογίου και με αντικείμενο τον προσδιορισμό του πρόσθετου κόστους διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία στην Ελλάδα ανά κατηγορία αναπηρίας, σε αντιπροσωπευτικό δείγμα της χώρας σε ποσοστό 6%. Επομένως, ενόψει και των ως άνω εκτεθέντων, ο παρεμβαίνων ορθώς δήλωσε στο ΕΕΕΣ ότι αφενός μεν στηρίζεται στην εμπειρία και τα επαγγελματικά προσόντα της εταιρείας ... προς απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής του ικανότητας, αφετέρου δε η εταιρεία ... θα εκτελέσει το τμήμα της σύμβασης όπου θα χρησιμοποιηθούν οι συγκεκριμένες ικανότητες επί των οποίων παρέχει στήριξη, απορριπτόμενου ως αβάσιμου του σχετικού λόγου της προσφυγής.

45. Επειδή, περαιτέρω ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι ο παρεμβαίνων όφειλε προς απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής του ικανότητας να προσκομίσει χωριστά ΕΕΕΣ για τα μέλη της ομάδας έργου..., διότι τα συγκεκριμένα πρόσωπα ως ακαδημαϊκοί, είναι «τρίτοι» οικονομικοί φορείς, καθώς δεν τους συνδέει σχέση εξαρτημένης εργασίας με τον παρεμβαίνοντα αλλά μια ad hoc συνεργασία για το συγκεκριμένο διαγωνισμό.

46. Επειδή, ως «τρίτος» οικονομικός φορέας του άρθρου 78 του ν. 4412/2016, νοείται κάθε οικονομικός φορέας ο οποίος παρέχει τις ικανότητές του προς στήριξη στον προσφέροντα, αρκεί ο τελευταίος να δύναται να αποδείξει ότι τις έχει στη διάθεσή του, ασχέτως των δεσμών του με αυτόν. Το δε διαχωριστικό στοιχείο μεταξύ του οικονομικού αυτού φορέα και του προσφέροντος, ανάγεται ακριβώς στην έννοια του «τρίτου», η οποία εκλαμβάνεται με βάση το στοιχείο της ανεξαρτησίας (ή αντίστροφα της

εξάρτησης) του τελευταίου από τον προσφέροντα κατά την άσκηση της επίμαχης δραστηριότητας. Στις περιπτώσεις φυσικών προσώπων, όπου αυτονότητα υφίσταται αυτοτέλεια προσωπικότητας, το διαχωριστικό στοιχείο ανάγεται στο στοιχείο της εξάρτησης κατά την εκτέλεση της σχετικής με τις δανειζόμενες ικανότητες, δραστηριότητας. Η εξάρτηση αυτή τεκμαίρεται με την ύπαρξη σχέσης εξαρτημένης εργασίας μεταξύ φυσικού προσώπου και προσφέροντος, όμως δύναται ανά περίπτωση να προκύπτει και στο πλαίσιο συμβάσεων παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών ή έργου (βλ. ΑΕΠΠ 247/2017, 253/2017)

47. Επειδή από τις διατάξεις των άρθρων 648 επ. Α.Κ. και 6 ν. 765/1943, που κυρώθηκε με την ΠΥΣ 324/1946 και διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του Α.Κ. (άρθρο 38 Εισ.Ν. Α.Κ.) συνάγεται ότι σύμβαση εξαρτημένης εργασίας υπάρχει όταν οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην παροχή της συμφωνηθείσης εργασίας και στο μισθό, ανεξάρτητα από τον τρόπο πληρωμής του, και ο εργαζόμενος υπόκειται σε νομική και προσωπική εξάρτηση από τον εργοδότη. Η υποχρέωση του εργαζομένου να δέχεται τον έλεγχο του εργοδότη και να συμμορφώνεται προς τις οδηγίες του ως προς τον τρόπο παροχής της εργασίας αποτελεί το βασικό γνώρισμα της εξάρτησης αυτής, η οποία μπορεί να είναι χαλαρότερη στις περιπτώσεις που ο εργαζόμενος αναπτύσσει πρωτοβουλία κατά την εκτέλεση της εργασίας του λόγω των επιστημονικών ή ειδικών γνώσεων του και του αντικειμένου της εργασίας, αλλά θα πρέπει να υπάρχει για να θεωρηθεί η εργασία του ως εξαρτημένη.

Αντίθετα σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών, στην οποία δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του εργατικού δικαίου, υπάρχει όταν ο εργαζόμενος παρέχει αντί μισθού τις υπηρεσίες του, χωρίς να υπόκειται στον έλεγχο και την εποπτεία του εργοδότη και να είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται προς τις εντολές και οδηγίες αυτού, ιδίως ως προς τον τρόπο και το χρόνο παροχής των υπηρεσιών του. Και στη σύμβαση αυτή πάντως υπάρχει κάποια δέσμευση και εξάρτηση, και γι' αυτό ακριβώς η συμμόρφωση του εργαζομένου προς τους όρους της σύμβασής του, που μπορούν να έχουν σχέση και με τον τόπο ή τα χρονικά πλαίσια παροχής της εργασίας δεν

Αριθμός απόφασης:918 /2018

υποδηλώνουν χωρίς άλλο εξάρτηση αυτού από τον εργοδότη με την προεκτεθείσα έννοια. Το στοιχείο όμως που διακρίνει την εξαρτημένη εργασία από την ανεξάρτητη δεν είναι το ποσοτικό, δηλαδή η σώρευση περισσοτέρων ενδείξεων δέσμευσης και εξάρτησης αλλά το ποιοτικό, δηλαδή η ιδιαίτερη ποιότητα της δέσμευσης και εξάρτησης, η οποία έχει για τον υποβαλλόμενο σ' αυτήν εργαζόμενο συνέπειες που καθιστούν απαραίτητη την ιδιαίτερη ρύθμιση της σχέσης του με τον εργοδότη και δικαιολογούν την ειδική προστασία από το εργατικό δίκαιο. Το ποιοτικό αυτό στοιχείο συνάγεται από την εκτίμηση των όρων και των συνθηκών παροχής της εργασίας και διαφέρει κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος και τη φύση της εργασίας, συνδυαζόμενο δε με τις υφιστάμενες ενδείξεις εξάρτησης, παρέχει ασφαλέστερο κριτήριο για τη διάκριση της εξαρτημένης εργασίας από την ανεξάρτητη. Με βάση το κριτήριο αυτό γίνεται φανερό ότι η σύμβαση παροχής επιστημονικών υπηρεσιών από εργαζόμενο επιστήμονα, που επιλέγει ο ίδιος βασικούς όρους της απασχόλησής του και δεν ελέγχεται από τον εργοδότη ως προς τον τρόπο και ακόμη και εν μέρει το χρόνο παροχής των υπηρεσιών του στον καθορισμένο από τη σύμβαση και τη φύση των υπηρεσιών του τόπο, δεν είναι σύμβαση εξαρτημένης εργασίας και το αντίστροφο (Ολ. Α.Π. 28/2005, ΑΕΠΠ 630/2018).

48. Επειδή από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 23 παρ.2 γ), θ) και 24 παρ. 1 του ν. 4009/2011 συνάγεται ότι δεν αποκλείεται οι καθηγητές πλήρους απασχόλησης να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε μη κερδοσκοπικά ερευνητικά κέντρα τα οποία αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και μάλιστα η συνεργασία τους μπορεί να έχει οιαδήποτε μορφή και χρονική διάρκεια. Επίσης, οι καθηγητές πλήρους απασχόλησης μπορούν να ασκούν με ή χωρίς αμοιβή, κάθε είδους έργο ή δραστηριότητα, πλην εκείνων που προσδίδουν την εμπορική ιδιότητα. Επομένως, ο νόμος δεν καθορίζει ούτε το είδος της εργασιακής σχέσης ούτε τους όρους παροχής εργασίας στους οποίους υπόκεινται οι καθηγητές όταν αναπτύσσουν έτερη πλην της πανεπιστημιακής επαγγελματική δραστηριότητα.

49. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο δεν αποκλείεται πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα καθηγητή

πανεπιστημίου να δηλώνονται ως μέλη της ομάδας που θα χρησιμοποιήσει ένας οικονομικός φορέας που συμμετέχει σε διαγωνιστική διαδικασία για την υλοποίηση μιας συγκεκριμένης υπηρεσίας, ο δε τρόπος απόδειξης της συγκεκριμένης εργασιακής σχέσης που υφίσταται μεταξύ του οικονομικού φορέα και των προσώπων αυτών καθορίζεται από τους όρους της διακήρυξης του διαγωνισμού.

50. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, σε κανένα σημείο της διακήρυξης δεν προβλέπεται ότι οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να προσκομίσουν στον υποφάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής τις συμβάσεις εργασίας που έχουν συνάψει με τα πρόσωπα που δηλώνουν ως μέλη της ομάδας έργου αλλά αρκεί η δήλωση των προσώπων αυτών στο ΕΕΕΣ του συμμετέχοντα. Περαιτέρω, από τις ως άνω (σκ. 25) εκτεθείσες διατάξεις της διακήρυξης, συνάγεται ότι στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, η σχετική έγγραφη δέσμευση των φορέων αυτών προσκομίζεται με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου.

51. Επειδή, ο παρεμβαίνων, που αποτελεί μη κερδοσκοπικό ερευνητικό ίδρυμα, δήλωσε στο ΕΕΕΣ ως μέλη της ομάδας έργου του, μεταξύ άλλων, και πρόσωπα που ασκούν πανεπιστημιακά καθήκοντα. Περαιτέρω, στην παρέμβασή του διευκρινίζει ότι τα εν λόγω πρόσωπα μολονότι δεν συνδέονται μαζί του με μόνιμη σχέση εξαρτημένης εργασίας, συνδέονται συμβατικώς με αυτόν με προϋφιστάμενες του διαγωνισμού συμβάσεις, στο πλαίσιο δε της εκτέλεσης του συγκεκριμένου έργου θα παρέχουν τις υπηρεσίες τους αυτοπροσώπως, βάσει προκαθορισμένου χρονοδιαγράμματος, οδηγιών και υποδείξεων του παρεμβαίνοντος κατά τρόπο δεσμευτικό. Επομένως, και επί την βάση των ως άνω εκτεθέντων, εφόσον στο ΕΕΕΣ του παρεμβαίνοντα δεν δηλώνεται ότι τα προαναφερθέντα μέλη της ομάδας έργου αποτελούν τρίτους οικονομικούς φορείς στις ικανότητες των οποίων θα στηριχθεί, ορθώς δεν έχει προσκομιστεί χωριστό ΕΕΕΣ για τα εν λόγω πρόσωπα ούτε δε απαιτείται στο παρόν στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας η υποβολή σχετικής δέσμευσης συνεργασίας με τα

πρόσωπα αυτά, ο δε σχετικός λόγος της προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

52. Επειδή, ως προς τον πέμπτο λόγο της προσφυγής περί απόρριψης της προσφοράς του παρεμβαίνοντος διότι δεν προσκόμισε κανένα πιστοποιητικό εγγραφής σε οικείο επιμελητήριο ή επαγγελματικό μητρώο, επισημαίνεται ότι ο ορισμός του «οικονομικού φορέα» στην ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία καλύπτει κάθε πρόσωπο και/ή οντότητα που προσφέρει την εκτέλεση εργασιών, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών στην αγορά, ανεξαρτήτως της νομικής μορφής υπό την οποία έχει επιλέξει να λειτουργεί. Όπως μάλιστα διευκρινίζεται στην Οδηγία 2014/24 (αιτιολογική σκ. 14) η έννοια του «οικονομικού φορέα» πρέπει να ερμηνεύεται διασταλτικά, ώστε να περιλαμβάνει εταιρείες, υποκαταστήματα, θυγατρικές, συμπράξεις, συνεταιριστικές επιχειρήσεις, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, πανεπιστήμια, δημόσια και ιδιωτικά, και άλλες μορφές οντοτήτων πλην των φυσικών προσώπων, ασχέτως του εάν πρόκειται υπό όλες τις περιστάσεις για «νομικά πρόσωπα».

53. Επειδή, εξάλλου, για την στοιχειοθέτηση της έννοιας του «οικονομικού φορέα» αρκεί η δυνατότητα υποβολής προσφοράς από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που, ενόψει των όρων που θέτει η οικεία προκήρυξη, φρονεί ότι διαθέτει την απαιτούμενη ικανότητα προς εκτέλεση της συμβάσεως, ανεξαρτήτως αν διαθέτει την οργανωτική δομή επιχειρήσεως ή εάν δραστηριοποιείται στην οικεία αγορά επί συστηματικής βάσεως ή μόνον ευκαιριακά ή αν ασκεί κερδοσκοπική δραστηριότητα (βλ. C-305/08, CoNISMa, σκ. 42, 43, 45, C-159/11, Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce κ.λπ., σκ. 26, C-386/11, Piepenbrock, σκ. 29). Όπως δε έχει κριθεί (C-305/08, CoNISMa, σκ. 35), η βούληση του κοινοτικού νομοθέτη δεν ήταν να περιορίσει την έννοια του «οικονομικού φορέα που προσφέρει υπηρεσίες στην αγορά» μόνον στους φορείς που διαθέτουν την οργανωτική δομή επιχειρήσεως, ούτε να καθιερώσει ιδιαίτερες προϋποθέσεις που θα είχαν ως συνέπεια να δημιουργείται εκ των προτέρων περιορισμός στην πρόσβαση στους δημόσιους διαγωνισμούς, θεμελιούμενος στη νομική μορφή και στην εσωτερική οργάνωση των οικονομικών φορέων.

54. Επειδή περαιτέρω έχει κριθεί ότι, όταν η απαίτηση της διακήρυξης για προσκόμιση πιστοποιητικού αφορά υποψηφίους αναδόχους που λειτουργούν με τη μορφή εταιρειών ή κοινοπραξιών ή ενώσεων εταιρειών και ο διαγωνιζόμενος δεν εμπίπτει στις μορφές νομικών προσώπων για τα οποία η διακήρυξη επιβάλλει την προσκόμιση πιστοποιητικών, δύναται να υποβάλει τα αντίστοιχα δικαιολογητικά που προσιδιάζουν στην ιδιαίτερη φυσιογνωμία του (ΔΕφ Αθ 228/2014).

55. Επειδή, από τη διάταξη του άρθρου 2.2.1 της διακήρυξης δεν προκύπτει ότι ο οικονομικός φορέας απαιτείται να έχει συγκεκριμένη νομική μορφή, τουναντίον ορίζεται κατά γενικό τρόπο ότι δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Περαιτέρω, στις διατάξεις των άρθρων 2.2.4 και 2.2.8.4.B2 της διακήρυξης δεν αναφέρεται ρητώς ότι απαιτείται οι διαγωνιζόμενοι να φέρουν την εμπορική ιδιότητα. Ως εκ τούτου, και επί τη βάση των ανωτέρω διατάξεων, εφόσον δεν αποκλείεται με σαφή τρόπο από τη διακήρυξη η συμμετοχή στο διαγωνισμό νομικών προσώπων που δεν έχουν την εμπορική ιδιότητα, οι προαναφερθείσες διατάξεις της διακήρυξης δεν είναι δυνατόν να ερμηνευτούν περιοριστικά ώστε να καθίσταται αδύνατη η συμμετοχή οικονομικών φορέων που λόγω της νομικής τους φύσης, αν και ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο των προς παροχή υπηρεσιών, δεν έχουν την εμπορική ιδιότητα και άρα δεν δύνανται να προσκομίσουν πιστοποιητικό έγγραφης σε επιμελητήριο/ επαγγελματικό μητρώο.

56. Επειδή, στην υπό κρίση περίπτωση, ο παρεμβαίνων στο Μέρος Γ-Τμήμα Α Καταλληλότητα δήλωσε ότι δεν είναι εγγεγραμμένος στ επαγγελματικά μητρώα του κράτους του. Προς απόδειξη δε τούτου προσκόμισε την με αριθμ. πρωτ. 6898/12.04.2018 βεβαίωση του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, στην οποία αναφέρεται ότι ο παρεμβαίνων «...αποτελεί ίδρυμα του άρθρου 108 του Α.Κ., έχει συσταθεί με Π.Δ. ... και ως εκ τούτου δεν έχει εμπορική ιδιότητα και δεν υποχρεούται να εγγραφεί στο Μητρώο του». Επομένως, ο παρεμβαίνων προσκόμισε πιστοποιητικό με το οποίο βεβαιώνεται ότι λόγω της νομικής του φύσης ως

Αριθμός απόφασης:918 /2018

ίδρυμα δεν υφίσταται υποχρέωσης εγγραφής του στο επιμελητήριο. Επιπρόσθετα, στην εν λόγω βεβαίωση, προς απόδειξη της επαγγελματικής δραστηριότητας του παρεμβαίνοντος αναφέρεται το Π.Δ. σύστασής του, με το οποίο καθορίζονται ρητώς οι συγκεκριμένοι σκοποί του ιδρύματος, στους οποίους περιλαμβάνεται ρητώς η άσκηση ερευνητικής δραστηριότητας. Συνεπώς, και ενόψει των προεκτεθέντων, ο παρεμβαίνων υπέβαλε το πιστοποιητικό που προσιδιάζει στην ιδιαίτερη φυσιογνωμία του ως ίδρυμα και το οποίο αποδεικνύει την καταλληλότητα της επαγγελματικής του δραστηριότητας προς ανάληψη της συγκεκριμένης υπηρεσίας ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

57. Επειδή γίνεται δεκτή εν όλω η εισήγηση.

58. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

59. Επειδή η παρέμβαση πρέπει να γίνει δεκτή.

60.Επειδή, ύστερα από τα αναφερόμενα στη σκέψη 58, το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων πρέπει να καταπέσει (άρθρα 363 του ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2018 και εκδόθηκε στις 31 Οκτωβρίου 2018 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ Χ. ΚΑΝΑΒΑ

ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ